

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

BARTOLOMEJ

Číslo 12 ROČNÍK II ADVENT 1994

■ ADVENTNÉ HODNOTENIE

■ SLOVO MLADÝM

■ KREŠŤANSKÉ DIALÓGY

■ SKAUTING

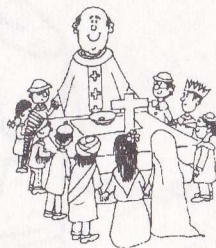
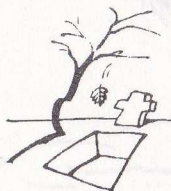
FARSKÁ KRONIKA**od 23. 10. do 26. 11. 1994****Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:**

Rastislavu Ranušovú
Martina Šveca
Martinu Židekovú
Vladimíra Kňaza
Zlaticu - Janu Granecovú
Lukáša Minicha
Miroslavu Uríkovú
Viktóriu Považanovú
Stelu - Viktóriu Fabryovú
Samuela Semančíka
Moniku Fabovú
Tomáša Vovesa
Kristiána Pršu
Veroniku Makovickú

Evu Nedeliakovú
Teréziu Melíšekovú
Katarínu Kučerovú
Adama Beloviča
Miroslava Kohúta
Andreja Gašparoviča
Simona Hepnera
Natáliu Buranskú
Pavla Duvača
Denisa - Jána Rexu
Veroniku Jašurkovú
Tomáša Hianika
Tatianu Teslíkovú
Richarda Mella

Blahoželáme k prijatiu sviatosti manželstva:

Branislavovi Vážanovi a Jarmile Palešovej
Petrovi Plšekovi a Silvii Švorcovej
Alojzovi Mellovi a Ľubici Gatialovej
Dušanovi Báčikovi a Zuzane Krškovej
Ľubošovi Plevkovi a Martine Mikušovej
Vladimírovi Ondrejčkovi a Miroslave Kováčovej

S nádejou na večnú blaženosť sme odprevadili:

Alžbetu Hanidžiarovú
Ľubomíra Garného
Viliama Škríbu
Vlastimila Hamaja
Oskara Kuruca
Jána Leporisa
Máriu Vanekovú
Róberta Kincsesa
Rudolfa Hanka
Ladislava Hudeca

Violu Ďuriškovú
Jozefa Budu
Alžbetu Jančekovú
Petronelu Drozdovú
Ladislava Besedu
Boženu Hanusovú
Jána Tonhajzera
Jána Krála
Ivana Hušeka
Róberta Duchoňa

Advent

Čas hľadania, túžby, blúdenia a tápania vo tme. Tisíce rokov čakal Boží ľud na splnenie prislúbenia, daného v raji oklamánym prarodičom.

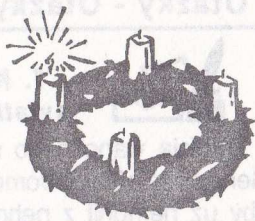
Starý Zákon jasne opisuje útrapy, zlyhania, nevernosti, zrady, pády a tresty a za všetkým láskavú vždy roztvorenú náruč milujúceho Otca. S akou nehou sa prihovára vierolomnému izraelskému národu, dáva sľuby, ktoré neustále plní, ale ľud je hluchý a slepý. Namiesto toho, aby sa tešil z oslobodenia z egypského otroctva, šomre neustále za cibulou a plnými hrncami. Repce miesto toho, aby sa tesnejšie privinul k Bohu. Viac sa Mu vzdáva, čo napokon zapríčinilo jeho 40 ročné blúdenie v púšti. Keby Bohu viac dôverovali, prišli by do zaslúbenej zeme skôr a vyhli by sa stratám a trestom.

Ako vidno, história sa neustále opakuje. Sme presne takí, ako starozákonní izraeliti, ale mali by sme byť zodpovednejší, pretože rajske prislúbenia sú naplnené. Bohom prislúbený Spasiteľ prišiel pred 2 000 rokmi. Ukázal nám jasnú cestu, veď On je Svetlo sveta. A opäť Mu neveríme, stal sa pre nás abstraktným pojmom, ktorý nám nič nehovorí, alebo prípadne automataom na modlitbičky a dobré skutky, ktorý za náš halier musí splniť každú našu prosbu. Ježiš je skutočne žijúci, opravdivý, ktorý je medzi nami, ba natoľko sa uponížil, že sa stal jedným z nás. Len si treba pokorou prečistiť zrak duše a spoznám Ho.

Ak sme obklopení priepastou tmy - On je Svetlo. Prosme o iskierku aby sme Ho našli, spoznali a stále vzrastali v láske.

Len tak zmeníme svet a seba pripravíme na dôstojné prijatie Jeho zrodenia sa v nás - na naše večné Vianoce.

A.V.M.D.

Milión

Touto úvahou chcem povzbudiť svojich súčasníkov, vedieť si správne zhodnotiť životné hodnoty a keď žijeme kresťansvo, tak je nám to jednoznačné.

Peniaze najvyšší stupeň likvidity majú, keď ťa ovládajú - likvidujú Ti dušu.

Stavajú ťa do role štvanca času, zatvárajú Ti métu najvyššiu - večnosť času.

Fenomén peniaze bolo by lepšie, keď ich ľudia nepoznali?

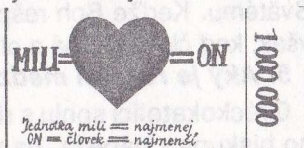
Ale nie, veď všetkým ich formám, my sme cenu dali.

Jedným sa životom mňajú - druhým zhňajú.

A prevažne všetkým, "vraj chýbajú" - život sťažujú.

Chýbajú nám doopravdy,

Či máme zmýlené, či vysoké - naše požiadavky?

Kulich

Otázky - Otázky - Otázky - Otázky - Otázky -

1. Kedy a prečo vznikla tradícia sláviť vianočné sviatky pri vianočnom stromčeku?

Tradícia vianočného stromčeka vznikla v stredoveku v Nemecku. V knihe Genézis sa píše o strome života, ktorý po páde prvých ľudí bol strážený cherubmi, aby už nemohli z neho jesť a byť tak nesmrteľnými. Kristus na kríži svojou výkupnou smrťou akoby odvoláva cherubov a otvára znovu človeku raj aj so stromom života. Kajúcemu lotrovi hovorí: "Ešte dnes budeš so mnou v raji". Teda v spojení s Kristom človek môže opäť získať večnú blaženosť. Kristovým narodením sláveným na Vianoce sa ľudstvu začala otvárať nová cesta k stromu života, ktorý môže symbolizovať vianočný stromček.

2. Keď idem k svätému prijímaniu dvakrát za deň, prečo nemusím byť prvýkrát na celej sv. omši, ale keď chcem byť druhýkrát, musím byť na celej sv. omši?

Sv. prijímanie vo sv. omši je završením jednoty spoločenstva. Vo všedný deň je možno prvýkrát mimoriadne prijať sv. prijímanie aj vtedy, keď nie je účastný na celej sv. omši, ba dokonca aj bez sv. omše. Druhýkrát vždy len pri účasti na celej sv. omši. Avšak v nedeľu a prikázaný sviatok viaže nás povinnosťou zúčastniť sa na celej sv. omši. Preto aj ten, čo pristupuje prvýkrát v nedeľu a prikázaný sviatok k sv. prijímaniu musí byť na celej sv. omši.

3. Prečo veriaci v niektorých kostoloch pri modlitbe Baránok Boží... stoja a niekde kľáčia?

Liturgické predpisy podľa starobylého rímskeho zvyku hovoria, že pri modlitbe Baránok Boží sa má stáť.

4. Mohla by som sa dozvedieť niečo bližšie o hriechoch proti Duchu Svätému?

Neexistuje taký hriech, ktorý keď človek úprimne oľutuje, Boh neodpustí. Iba ak človek nestojí o odpustenie svojho hriechu, pácha hriech proti Duchu Svätému. Keďže Boh rešpektuje slobodu človeka, ponecháva mu ho. Vždy však, keď človek uzná a oľutuje svoj hriech, Boh mu ho odpustí.

5. Aký je rozdiel medzi grékokatolíckmi a pravoslávnyimi?

Grékokatolíci spolu s rímskokatolíckmi uznávajú za hlavu cirkvi rímskeho biskupa - pápeža, na rozdiel od pravoslávnych.

Grékokatolíci majú s pravoslávnyimi veľkú podobnosť v slávení liturgie a cirkevnej disciplíny. Preto grékokatolíci majú dôležitú úlohu spojovacieho mosta pri ekumenickej snahe o zjednotenie rímskokatolíkov s pravoslávnyimi.

Vaši kňazi

Odpovede - Odpovede - Odpovede - Odpovede - Odpovede

"Čo je to skauting."

motto:

"Skauting je hra."

"Skauting je životný štýl."

Zaiste ste si všimli, že z času na čas sa objavia na našich uliciach a v kostoloch dievčatá a chlapci v khaki košeliach a v žltých či v hnedých šatkách. Na vianoce pri-nášajú "Betlehenské svetlo" a na sviatok sv. Juraja 24. 4. chodia každoročne slávnostne v rovnoša-te do kostola na "svoju" svätú om-šu. Na sviatok Božieho tela majú pri procesii usporiadateľskú služ-bu. Kto sú títo chlapci a dievčatá a o čo sa snažia, čo je ich cieľom a vôbec "čo je to skauting?"

Skauting ako celosvetové vý-chovné hnutie, vznikol v roku 1907 v Anglicku, kde ho založil generál Robert Baden-Powell, ktorý za ten-to čin a zásluhy vo výchove mláde-že dostal neskôr šľachtický titul "Lord". Na Slovensku, ako súčasť Uhorska, vznikali skautské oddiely už v roku 1913 v Komárne a v Trna-ve (jezuiti), avšak prvý naozaj slo-venský oddiel vznikol až v Bratisla-ve a v Žiline v roku 1919. Odvtedy prešlo už 75 rokov a počas tejto doby sa mohol u nás skauting slo-bodne rozvíjať len 30 rokov.

Na svete pracujú skautské orga-nizácie vo viac ako 160 štátoch, v ktorých je približne 18 mil. chlap-cov a 8 mil. dievčat. V súčasnosti je skauting obnovovaný okrem nás aj v iných postkomunistických štátoch.

Cieľom skautskej výchovy je vy-chovať statočného občana svojej vlasti, ktorý si dokáže plniť tri zá-kladné povinnosti:

1. Povinnosti voči Bohu.
2. Povinnosti voči druhým (blížnym).
3. Povinnosti voči sebe.

Spôsob plnenia týchto troch po-vinností je presnejšie vyjadrený v skautskom zákone, v sľube, hesle a dennom príkaze. Skautský zákon znie:

1. Na skautovu česť sa dá spoľahnúť.
2. Skaut je verný a oddaný.
3. Skaut je osožný a pomáha iným.
4. Skaut je priateľom všetkých ľudí dobrej vôle a bratom každého skauta.
5. Skaut je zdvorilý.
6. Skaut je ochrancom prírody a cenných ľudských výtvorov.
7. Skaut je poslušný voči rodičom, predstaveným a vodcom.
8. Skaut je veselý a rozvážny.
9. Skaut je sporivý a vie hospodáriť.
10. Skaut je čistý v myšlienkach, slovách a skutkoch.

*/Pokračovanie v budúcom čísle/
A. Halahyja*

Ako posudzuje nábožnosť sv. František Saleský?

Nebezpečné je to, že každý vymýšľa nábožnosť podľa svojej chuti, podľa svojich vnútorných túžob a predstáv. Pre pôst sa neopováži čo i len koniec jazyka ovlažiť vínom alebo vodou, no bez výčitky svedomia leje na svojho blížneho najhoršie ohováranie.

Nábožnosť jednotlivých ľudí je rozdielna. U bohatého je iná ako u chudobného, iná u vzdelaného umelca, iná u remeselníka, alebo robotníka. Nábožnosť sa dá pestovať v každom povolání, no ak by človek pre svoju nábožnosť zanedbával povinnosti svojho povolania, jeho nábožnosť by bola falošná.

Nábožnosť je požehnaným ohňom v zime, chladom a osviežujúcou rosou v lete. Pomáha ľuďom, aby jednako vedeli znášať radosť aj bolesť. Je ako kvet, je ako žiarivý lesk drahého kameňa, je balzam, ktorý posilňuje ľudí a obveseľuje anjelov.

Úvaha: Do akej miery som podľa týchto noriem nábožný?

M.K.

Milí priatelia,

Banská Bystrica
6. nov. 1994

jeden z Vás mi na poslednej Fatimskej sobote na Starých Horách ponúkol "Bartolomeja". Poznal som ho už niekoľko mesiacov, ale teraz tento "fešák" poriadne podrástol. Zmenila sa jeho vnútorná kvalita, ale aj vonkajší výzor. Je skrátka k svetu a teším sa z neho.

Chcem poďakovať všetkým pracovníkom, čo dokážu tento časopis živiť takou kvalitnou stravou. Ani si možno neuvedomujete, ako krásne prispievate k variete pastoračie Vašej veľkej a náročnej farnosti. Verím, že nielen ja, ale aj sám Pán ná z tejto peknej roboty radosť. Stručné a jasné správy zo života Vašej farnosti mne osobne pomohli. Najmä dokonalý prehľad v množstve mládeže, ktorá chodí na náboženskú výchovu, ale aj vzácny prehľad v katechétoch, ktorí plnia túto nesmierne dôležitú zložku súčasnej evanjelizácie.

Nech sa vám darí stále lepšie pre dobro samotnej veci, ale aj pre Vašu oprávnenú radosť z dobre vykonaného diela. K tomu pripájam svoje biskupské požehnanie a malú podporu na papier a ostatnú potrebnú techniku.

V Duchu a pravde s požehnaním:

Radislav Štefánik

Váš biskup

Farské aktuality:

- Príprava detí k sviatostiam krstu, pokánia a k 1. sv. prijímaniu zo ZŠ 4. - 8. roč. bude naďalej prebiehať v škole s katechétmi na hodinách náboženstva a raz do mesiaca s kňazom vo farskom kostole v sobotu doobeda:

o 9.00 žiaci 6., 7. a 8. roč.

o 11.00 žiaci z 5. a 6. roč.

- Termíny stretnutí v kostole: 10. 12. 1994; 14. 1. 1995; 11. 2. 1995; 11. 3. 1995; 8. 4. 1995 a 13. 5. 1995

Prvé sv. prijímanie bude v nedeľu 14. 5.; 21. 5. a 28. 5. 1995 vo farskom i piaristickom kostole podľa jednotlivých škôl. Na prvé sv. prijímanie pôjdu len tí žiaci zo 4. - 7. roč., ktorí chodi a v tomto školskom roku už druhý rok na náboženskú výchovu v škole. Z 8. ročníka pôjdu v roku 1995, ale ešte napôjdu na burmovku, ktorá bud ekoncom septembra 1995

a sviatosť birmovania prijímú v r. 1996. Naša farnosť je veľká, preto sviatosť birmovania sa bude vysluhovať každý rok po riadnej príprave a zodpovednom náboženskom živote.

V budúcom roku na Bielu sobotu budeme krstiť stredoškolákov a dospelých a vo veľkonočnom čase potom žiakov zo ZŠ 4. - 8. ročník apo dvoch rokoch prípravy. Presné termíny ešte uvedieme neskôr v Bartolomeji.

Tieto inštrukcie sú robené podľa smeerníc našich otcov biskupov, ktorí veľmi zdôrazňajú zodpovednú katechézu a pradtovovanie náboženského života vo faarnosti tých, ktorí chcú pristupovať k sviatostiam.

2. Vručna vďaka patrí všetkým darcom, ktorí prispeli na misie k zozbieranej čiastke 26. 600, Sk. Tiež vysslovujeme vopred úprimno Pán Boh zaplať všetkým, ktorí na 1. adventnú nedeľu 27. 11. 1994 prispejú akýmkoľvek duchovným alebo finančným spôsobom na Charitu a naplnia tak Ježišove slová: "Hladní som bol a dali ste mi jesť..."

Ján Bednár, dekan

RAHNE MODLITBY

SV. OMŠA CEZ TYŽDEŇ

SV. OMŠA V NEDEĽU A SVIATOK

SV. SPOVEĎ PRED 1. PIAŤKOM

SV. PRIJÍMANIE

✿ LITANIE

☉ KÁŽEŇ

☉ MILODAR

☉ SV. RUŽENEC (1 DES.)

☉ VEČERNE MODLITBY

✿ DOBRÉ SKUTKY

✿ NÁVŠTEVA KOSTOLA

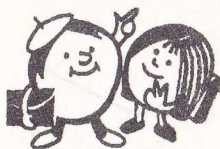
✿ JASLIČKOVÁ POBOŽNOSŤ

**DOBŘÉ SKUTKY
NAZBIERANÉ PRE JEŽIŠA
K VIANOCIAM**

Kresťanské dialógy na stredných školách

V tomto školskom roku 1994/95 sa v Prievidzi na všetkých stredných školách rozbehli "kresťanské dialógy." Na niektorých už **ako povinne voliteľný predmet v alternatívnej s etikou**, inde ešte ako dobrovoľný krúžok (na budúci rok by už mali zaviesť alternatívu všetky stredné školy). Názvom kresťanské dialógy sa chce

vyjadriť forma vyučovania: nemá ísť len o nejaké hustenie vedomostí, ale o pomoc mladému človekovi pri formovaní jeho pohľadu na život a hodnoty, ktoré v ňom chce dosiahnuť. Keďže ide o stretnutia poväčšine mimo riadneho vyučovacieho procesu, **prosíme priateľov či rodičov prípadných záujemcov o sprostredkovanie pozvania na kresťanský dialóg podľa uvedeného poriadku:**

Gymnázium:

1.r. - streda	13.45 - 14.30 ; 14.30 - 15.15 <i>kaplán Ondrej</i>
2.r. - utorok	12.55 - 13.40 ; 13.45 - 14.30 <i>dp. dekan</i>
3.r. - streda	13.45 - 14.30 <i>páter Alojz</i>
4.r. - streda	12.55 - 13.40 <i>páter Alojz</i>

Obchodná akadémia.

1.r	podľa rozvrhu hodín <i>páter Alojz, kaplán Ondrej</i>
2. - 4. r. pondelok	14.15 - 15.00 <i>kaplán Ondrej</i>

SOU Poľnohospodárske

1.r - 2.r	podľa rozvrhu hodín <i>dp. dekan, kaplán Pavol</i>
3. - 4.r - pondelok	14.15 - 15.00 na Obchodnej akadémii vo 4.D <i>kaplán Ondrej</i>

SOU Služieb:

1. r. - štvrtok	12.55 - 13.40 ; 13.45 - 14.30 <i>p. Letavay</i>
2. - 4.r. - štvrtok	14.30 - 15.15 <i>p. Letavay</i>

SOU Banické:

1. - 4. - utorok	14.05 - 14.50 <i>kaplán Pavol</i>
------------------	-----------------------------------

SOU Strojárske

1. - 4. r. - utorok	13.10 - 13.55 nepárny; 14.00 - 14.45 <i>párny týždeň páter Alojz</i>
---------------------	--

SOU Stavebné a Stredná stavebná škola:

1. - 4.r. - pondelok	14.00 - 14.45 <i>p. Korbela</i>
----------------------	---------------------------------

Začali sme aj **kresťanský dialóg pre vysokoškolákov** nášho mesta - na vysokoškolskom internáte (pri baníckom učilišti) každý utorok o 20.00 hod v učebni č. 51. Každého nového člena "kresťanských dialógov" radi medzi sebou privítame.

Si pozvaný aj Ty! Nemôžeš stratiť, len získať...

Slovo mladým

(Z diskusie mladých na fare)

3. Rovnováha vrstiev lásky:

V každej vrstve by mal byť partner na primeranej úrovni

A/ Duchovná

B/ Duševná

C/ Sexuálna

D/ Sociálna

A/ Duchovná vrstva:

Potreba byť s partnerom **na rovnakej úrovni v:**

- **type viery** (kresťan - katolík, aby bol predpoklad zhody pri výchove detí, pri pristupovaní k sviatostiam...)
- **intenzite viery** (nielen sviatočný, aby pochopil druhého v jeho nárokoch na duchovný život na seba, partnera, neskôr na deti...)

Biblická škola (podľa Gn 2, 24):

Opustiť - finančne, duchovne rodičov, súrodencov, partie (tým ukázať duchovnú zrelosť)

Prilnúť - slobodne sa stať súčasťou druhého (ako 2 zlepené papiere ktoré sa nedajú bez poškodenia od seba odtrhnúť)

Zjednotiť sa - byť dvaja jedným telom: v Biblickom chápaní je telo celým človekom, teda žiť tým, čím žije ten druhý a milovať v ňom Boha.

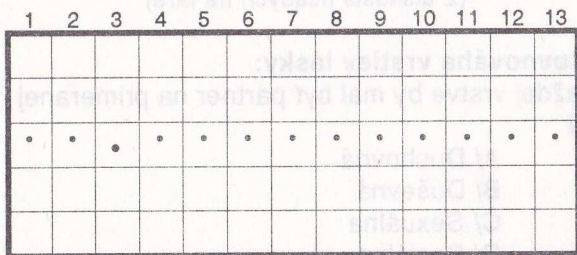
Tri typy lásky (odzrkadľujúce vyzrievanie lásky):

- 1/ **milujem ťa, ak** (urobíš toto, dovoľíš mi toto... či to nie je obchodovanie?)
- 2/ **milujem ťa, pretože** (si pekná, si bohatý ... - čo ale, ak príde krajšia, bohatší?)
- 3/ **milujem ťa a bodka** (presne takého, aký si, aj s nedostatkami, ktoré Ti chcem pomôcť odstrániť - takto miluje Boh každého znás)

Denná modlitba za životného partnera a konzultácie s duchovným radcom.

Ondrej

/Pokračovanie v budúcom čísle/

KRÍŽOVKA (vylúštenie neposielajte do redakcie)

9. božská čnosť (nádej, láska)
11. popularita
13. duchovní otcovia

1. chlieb zneba
2. opak slova silný
3. Ježišová matka
4. na počiatku bolo...
5. bije nám v hrudi
6. obetovanie
7- počestná deva
8. z čoho sa spovedáme
10. skládka obilia
12. svieti na oblohe

J. Gašparovičová

Miništranská liga v malom futbale 1994/95

1	Bojnice	8	7 0 1	73:44	21
2	Sebedražie	6	6 0 0	58:9	18
3	Bartoloméj	8	4 1 3	32:29	13
4	Tužina	6	3 1 2	25:20	10
5	Nedožery	8	3 1 4	29:19	9*
6	Piaristi I.	7	2 0 5	25:32	4*
7	Chrenovec	6	2 1 3	18:45	3*
8	Piaristi II.	7	1 0 6	12:59	3
9	Kanianka	6	1 0 6	10:25	-1*

* - odstránené body

Poradie strelcov

	Meno priezvisko	Odiel	G	Z
1	M. Rybár	Bojnice	22	7
2	R. Tomovič	Real Bartolomej	15	8
3	I. Kluka	Bojnice	14	7
4	I. Letavay	Bojnice	12	7
5	S. Leporis	Schola Piaae	11	6
6	R. Minich, M. Bielík	Sebedražie	10	5

Dávať

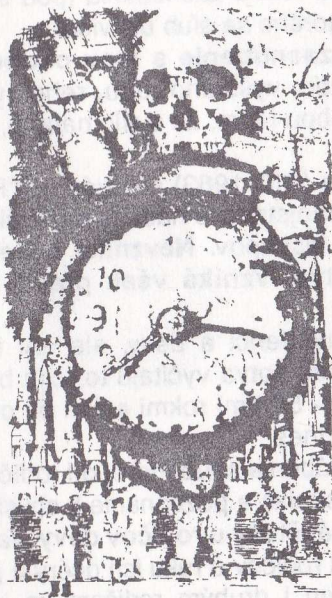
Ten detstva čas
už z diaľka na mňa hľadá
a nekonečné sú tam návraty,
a ruka matky stokrát pohladí,
zaihrá úsmev, nápev vyládi.
To Láska je s nami.
O pohľad ďalej prídu útrapy,
nevyjdu plány, smútok nastúpi,
Niet dôvod zlobu mať,
mamkina ruka stíska moju dlaň,
vďačím Ti za lásku.

Už viac Ťa znám.

A kúzlo lásku darovať
sa opakuje tisíc ráz,
keď stískam malú rúčku ja,
keď radím - synku načúvaj
a nezabudni rozdať zas,
bys pocítil vždy v duši jas,
či dávaš v žiali, v radošti,
nech žijeme len v milosti.

K.T.

Minúta

Často prichádza Duch Svätý s prosbou: Daruj mi jednu minútu!

Jedna minúta stačí k tomu, aby si sa vnútorne spamätal a s vierou, plný lásky poohliadal k Bohu.

Jedna minúta stačí k tomu, aby si ponúkol Bohu svoje utrpenie a protivenstvo a tak si získal zásluhu.

Len jedna minúta je potrebná aby si priniesol malú obeť a tak si ozdobil svoju dušu drohocenným klenotom.

Je treba jedna minúta k tomu, aby si vzbudil úkon lásky: Ježiš, Mária milujem Vás... a aby si sa úzko spojil s Pánom Ježišom a s Pannou Máriou.

Jedna minúta stačí, aby si zjednotil svoju vôľu s Božou vôľou vo všetkom tom, čo Ťi práve prichádza.

Jedna minúta stačí priniesť Bohu vzácny úkon dôvery.

Jedna minúta stačí k tomu vykonať dielo, skutok duchovného milosrdenstva.

Len jedna minúta a Ty môžeš úkonom vôle potešiť Boha a osožiť sebe i duším tak, že dávaš Bohu zmier.

Jedna minúta stačí a Ty môžeš sa pomodliť úkon lásky za umierajúceho, a tak zachrániť dušu.

Len jednu minútu potrebuješ k malej strelnej modlitbe, aby si predniesol Bohu prosbu za duše v očistci a Boh im odpustí.

Ondrej Liktor

Pri rodinnom stole

(Uvažujeme, hovoríme, radíme)

Čo - to o zásnubách, snúbenectve a snúbencoch

Do roku 1983 platné cirkevné právo (CIC 1917) odporúčalo zachovávať obyčaj zasnubovať sa, aby sa budúci manželia lepšie poznali, **s väčšou istotou sa mohli chystať na sobáš** a požívať pritom aj isté privilégia (viest' sa popod pazuchy, vhodným spôsobom prejavovať si vzájomnú náklonnosť a lásku). Pravdaže, zasnúbenie - teda sľub budúceho manželstva - nedáva nijaké právo na také činy, ktoré sú dovolené len manželom.

Ustanovením kánona 1017 sa zdôrazňovalo, že nikto nie je povinný pred sobášom manželstvo ani sľubovať, ani sa zasnúbiť. Kto to však urobí, a je katolíkom, potom musí zachovať predpísanú formu zasnúbenia (pod sľub podpisy oboch stránok a farára, na území ktorého sa sľub uzaviera).

Takéto **zasnúbenie zneplatňuje nové zasnúbenie s inou osobou**. Rozvážuje sa vzájomným súhlasom, prijatím vyššieho rádu, rehol'nými sľubmi, uzavretím manželstva s treťou osobou i tým, že vyšlo najavo, čo pred zásnubami nebolo známe.

V kánone 1062 nového cirkevného práva (CIC 1983) sa uvádza: "Pri sľúbení (zásnuby) či jednostranné alebo obojstranné riadi sa partikulárnym právom ustanoveným Konferenciou biskupov. **Nevzniká z neho právo na žalobu o uzavretie manželstva, vzniká však právo na žalobu o náhradu škody.**"

Z tohoto stručného vyjadrenia dnešní mládenci a devy, ale ani ich rodičia, dlhý čas žijúci v mestskom prostredí, sotva vyčítajú to, čím boli zásnuby na slovenských dedinách pred 40 - 50-timi rokmi a čím by ony mohli byť v dobrých katolíckych rodinách i dnes.

Okrem už uvedenej kánonickej formy zasnúbenia snúbenci si od rodičov tak snúbenca ako aj snúbenice vyprosovali súhlas a požehnanie k chystanému sobášu. **Zvyčajne sa to dialo počas návštevy u rodičov devy**. Tam mládenec vybranými slovami úctivo popýtal rodičov o ruku ich dcéry a po získaní súhlasu snúbenci poďakovali jedným i druhým rodičom za ich láskavé privolenie a podporu. Rodičia mládenca i devy zvolali potom tiež vybranými slovami na svoje deti Božie požehnanie a hostelia pozvali hostí k slávnostne prestretému stolu. Spoločná modlitba pred i po pohostení, niekde aj prečítanie state zo Svätého písma, bývali samozrejmosťou.

Porovnajme teraz tamto s tým, s čím sa v súčasnosti 13 až 16-roční, ale i starší "zamilovanci" predvádzajú bez akéhokolvek ostychu na verejných miestach, a zamyslime sa. Snáď nám napadne otázka: Koho vinou? - Boží hlas vo svedomí nám napovie, ako si odpovedať pravdivo, presne a isto.

Počúvanie...

"Jéj - ale je tu krásne. Toto je nádherná krajina. Všetko tu vonia, zvučí a je farebné až-až... Júj - a dúha je tu každý deň - a ešte aká! Vôbec sa na ňu nedá zabudnúť. Tak je tu ohromne teplo a príjemne - veď slniečko je jeden jediný veľký úsmev... No, kto tu je, ten sa hneď podobá tomuto slniečku - úsmevu,... A preveľmi je šťastný.

Toto všetko spieval slávik, ktorý sa nesmierne rád zdržiaval v tejto krajine. A teraz letí, letí do iných a ďalekých krajín, aby ľuďom zaspieval o čarokrásnej zemi večného úsmevu a dúhy, ktorá je ďaleko a predsa len blízko...

Už sedí na obloku vysokého paneláku. Je v zemi kráľa škripotu, hukotu a buchotu. A ľudia tu majú hluk veľmi radi... Slávik z plného hrdielka spieva o zázračnej krajine šťastia, no človek v izbe za oblokom nič nepočuje. Z takých malých dvoch čiernych skriniek mu duní, búcha a škripoce ohlušujúca hudba. On sa natriasa aj napriek tomu, že chorý snáď nie je, ale okrem svojej obľúbenej hudby nepočuje nič a možno ani nič počuť nechce...

Slávik - smutný - letí ďalej. A už je v krajine kráľa ničnerobenia. Tichúčko zaletel na otvorený oblok jedného domu. Na pohovke leží akýsi chlapec a nič nerobí, ba ešte horšie - nudí sa, nudí, až to z neho vyžaruje. Slávik začal spievať svoju krásnu pieseň o nezvyčajnej krajine šťastia, ale chlapec neuprel na neho ani len svoj zrak. Ani sa len nepohol. Vôbec ho to nezaujíma. A vlastne jeho nezaujíma vari celkom nič a preto leží a leží ďalej. Slávik sa pokúsil zaspievať svoju pieseň opäť a opäť - no bez úspechu...

Ešte smutnejší ako predtým letí teraz ďalej... Je mu veľmi ťažko v jeho malom a priezračnom srdci. Potrebuje sa vyplakať a opäť nabráť odvalu letieť a spievať - spievať...

Priletel k malému číremu jazierku. Jeho drobučké slzy sa kotúľajú a miznú vo vode jazierka. "To je ale zvláštny úkaz," vraví si vzlykajúci malý slávik. "Toto jazierko mi chce čosi povedať... Každá moja slza sa mení na písmenko. A už sú z nich slová - a vety..." "Slávik dobrý, vydrž! Leť ďalej! Potrebuješ nájsť krajinu, kde si ľudia vypočujú krásnu pieseň o tvojej láske. Potrebuješ nájsť krajinu, kde slová a melódia tvojich triliek preniknú nielen do ľudského ucha, ale nájdú aj pohotové a počúvajúce srdce, ktoré takto zatúži po zázračnosti..."

Deti, nájde slávik takú krajinu, takého človeka a také srdce?

Vážne i veselo...

V každom človeku je priepasť, ktorú môže vyplniť len Boh.

Pascal

Vždy je lepšie, keď plačú deti, ako keď plačú ich otcovia....

Na súde sa pýta sudca: Pani svedkyňa, koľko máte rokov? Nuž blížim sa k päťdesiatke. A z ktorej strany, prosím?

Štefan z účtárne si sťažuje riaditeľovi: Pán riaditeľ, vaša sekretárka mi za maličkosť tresla po hlave! Priateľu, ja som len sám, na všetko nestačím...

U lekára: Pán Člupko, vy ešte stále pijete? Už nie, pán doktor. Ruky sa mi trasú, všetko vylejem.

V bojnickej ZOO otec ukazuje synovi ľadových medveďov. Matka okrikuje syna: "Ferko, nechod' tak blízko, lebo sa mi nachladíš!

Otec synovi: Zapamätaj si, synček, čo sa naučíš, to ti nikto nemôže vziať! Dobré otec, ale to, čo sa nenaúčim mi tiež nikto nevezme...

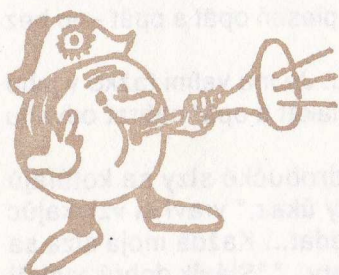

- A ešte pridávame dva skutočné dialógy z vyučovania náboženstva v Prievidzi:

- Ako sa volá náboženstvo tých, ktorí veria v Alaha? Alahisti...

- Kto patrí do oslávenej cirkvi? Miništranti, dekan, sestrička a pápež.

E.O.

BARTOLOMEJ - časopis prievidzkej farnosti. Vydáva Rím. kat. farský úrad Prievidza. Adresa redakcie: Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievidza, t.č. 0862/228 01. Redakčný kruh vedie Mgr. Ondrej Šmidriak. Dobrovoľný príspevok 3,- Sk. Tlač - Ofsetka. Tlač registrovaná Okresným úradom v Prievidzi pod č. MT 1/1994. Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Nevyžiadané rukopisy sa nevracajú.